

dene, og jeg er virkelig ikke saa ganske ubekendt med dem — at Bønderne der ingen Lyst have til at gaae ind paa Arvesæfte. Men, er det saa, da troer jeg, at, hvis Loven kom til at indeholde den Bestemmelse, at der kun maatte afhændes til Arvesæfte, da vilde man derved bringe en betydelig Standsning i det, vi ønske, nemlig Faste-Afløsning ved frivillig Overenskomst.

Grunden, hvorfor jeg har fundet mig foranlediget til at tage mit Forslag tilbage og slutte mig til det nærværende, er paa den ene Side, at man her har optaget Arvesæfte og gjort det ligeberettiget med Selveindom, og paa den anden Side, at man har holdt sig til, at Fideicommissbesiddere kun skulle være berettigede til at sælge til Fæstene, forsaavidt Steberne ere bortfæstede. Det er to Puncter, som jeg anseer for at være af den yderste Bigtighed, og jeg haaber, at, naar det ærede Thing vil vedligeholde disse to Puncter i Lovforslaget, vil der ikke fra Regjeringens Side blive lagt betydelige Vanskeligheder i veien for, at dette Lovforslag kan nyde Fremme. Jeg haaber da, at, naar dette Forslag kommer frem, vil det vise sig, at dette Forslag, saa ubetydeligt det end kan synes at være, dog vil lede til, at Selveindom efter nogle saa Mars Forløb vil fremmes her i Landet i en ikke ubetydelig Grad.

B. Christensen: Ja, jeg vil begynde med for mit Vedkommende at yttre det Ønske, at den Udtalelse, vi nu nylig have hørt om den formodede Virkning af dette Forslag, vil vise sig ret snart i Gjærningen. Jeg har tilladt mig at stille et Par Forslag til de her omhandlede Paragrapher. De ærede Herrer ville erindre, at § 1 berettiger Besidderen af Lehn osv. til at sælge, dog, forsaavidt Steberne ere bortfæstede, ikke til Andre end Fæstene uden disses Samtykke; altsaa, dersom de ere fasteledige, kan der sælges uden videre, navnlig uden Hensyn til Familien, til Fremmede. Det forekommer mig, at efter den Stilling, dette Forhold har indtaget igjennem den lange Tid, hvori det har bestaaet her i Landet, og indtaget navnlig paa de omhandlede Godser, er denne Bestemmelse med Hensyn til Familien noget haard, og jeg har derfor

tilladt mig at foreslaae, at istedetfor disse Ord skulde der indskydes: „dog kun til Brugerne eller disses Livsarvinger eller Svigerbørn, forsaavidt saadanne foresindes.“ Jeg troer derhos, at der endogsaa kunde være Grund til at gaae et Skridt videre og sige, at, forsaavidt en — naturligviis beviislig — designeret Efterfølger var tilstede, skulde han være at betragte som hørende til Familien. Det er nemlig paa disse offentlige og halvt offentlige Godser ingenlunde aldeles ualmindeligt, at til Exempel en syg og til at bestyre sin Gaard uskiftet Enke har med Godseierens Samtykke en yngre Mand til at udføre det, som saa mere eller mindre formeligt har erholdt Udfigt til at blive hendes Efterfølger. Jeg har, som den ærede Formand har anført, imidlertid ønsket afstemt i to Afdelinger derover, fordi det er mig bekendt, at, medens, som jeg troer, ret mange Medlemmer ville finde sig tilbøielige til at gjøre Noget til Fordeel for Børnene og Svigerbørnene, er der dem, som mene, at der deels ikke er tilstrækkelig Grund og deels ikke er nogen Anvendelse for den Kategori, jeg har tilladt mig at benævne „designeret Efterfølger.“ Det maa maaffee være mig tilladt at gjøre den historiske Bemærkning, som forøvrigt vel er overflødig for de fleste ærede Herrer, der uden Tvivl ville erindre denne Sags tidligere Skjebne, at man i det andet Thing, da en lignende Lov kom dertil, sendte den tilbage med det Tillæg, at den forrige Fæsters Efterladte skulde i al Fald vederlægges med en vis Dvotadeel. Jeg har ikke villet gaae ind paa denne Bestemmelse, fordi det forekommer mig naturligt og navnlig mere stemmende med de Øttringer, der her forleden Dag faldt fra den høitærede Indenrigsminister, at indskrænke den hele Berettigelse til Salg til Familien eller Familiens Efterladte, saaledes at Steberne vedbleve for Familierne at beholde den Charakter, som Lovgivningen og vore Sæder have givet dem.

Mit andet Endringsforslag angaaer Minimums Saksattelse, hvor det har forekommet mig, at der kunde være Anledning til fra Lovens Standpunkt at opfordre Justitsministeren til, forinden Priserne saksattes, ikke at blive staaende ved Erklæringerne fra Besidderne,